

TÜSİAD

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

MUHARREM YILMAZ'IN

“YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ”

TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI

30 Mayıs 2013

JW Marriott Oteli, Ankara

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

www.tusiad.org

Faks: +90 212.249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Anayasa Mahkemesi Başkanı, Değerli Milletvekilleri, Değerli Kamu Yöneticileri, Yüksek İstişare Konseyi Başkanı ve Divan Heyeti, Değerli Üyeler ve Değerli Medya Mensupları, Değerli Konuklar,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Yüksek İstişare Konseyi toplantımıza hoş geldiniz.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Haşim Kılıç'ın aramızda bulunmasından onur duyuyoruz. Davetimizi kabul edip toplantımızın onur konuşmacısı olarak teşrif ettikleri için kendilerine çok teşekkür ediyorum.

Sözlerimin başında Reyhanlı'da meydana gelen kalles terör eyleminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet dilemek istiyorum. Yine bugün toprağa verilecek olan merhume Demirel Hanımefendiye rahmet, Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'e de başsağlığı diliyorum.

Değerli Konuklar,

TÜSİAD, insan hakları evrensel ilkelerinin, düşünce, inanç ve girişim özgürlüklerinin, laik hukuk devletinin, katılımcı demokrasi anlayışının, yargı bağımsızlığının ve kuvvetler ayrılığının güvence altına alındığı, temsilde adaletin tesis edildiği, rekabetçi piyasa ekonomisinin ve sürdürülebilir çevre dengesinin benimsendiği bir anayasanın oluşturulması için çaba sarf etmektedir.

Toplumsal uzlaşma, barış ve huzuru temin edecek bu nitelikteki bir anayasanın ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasının sürdürülebilirliği için de en temel gereklilik olduğuna inanıyoruz.

Bu konuda çok sayıda çalışmamız, değerlendirmelerimiz ve hala işlevsel olduğunu düşündüğümüz raporlarımız var. Üyelerimizin yüksek bilinç ve iradeleri var. Cumhuriyetin 90 yıllık deneyimi ve köklü kurumları var. Başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere bu kurumların arzu ettiğimiz nitelikteki 21. yüzyıl anayasasının oluşturulmasında büyük görev düşüğüne inanıyoruz. Ayrıca, Anayasa Mahkemesinin iç hukuk düzenimizde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi öncesindeki son merci haline gelmesinden sonra bu konudaki beklentilerimiz daha da artmıştır.

Sayın Başkan geçen yıl Anayasa Mahkemesi'nin 50. Kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşmada Anayasa Mahkemelerinin "insan onuru"nu güvence altına alma ihtiyacından doğduğunu, bunun da ancak devlet iktidarının sınırlandırılması ve siyasi otorite ile bireyin hak ve özgürlükleri arasında bir denge sisteminin kurulması suretiyle sağlanabileceğine işaret etmişti.

Sayın Başkan'ın özgürlükler hakkındaki görüşleri, evrensel hukuk ve yargılama ilkelerini benimsemiş bir demokrasi kurabilmemiz açısından yol gösterici tespitlerdir. Bu tespitlerin, genel kamuoyu tarafından kabul görmesi ve benimsenmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında süren anayasa yapım süreci üzerinde çok olumlu bir etki yaratmaktadır. Anayasa yapım süreçlerinin, üzerinde etkin bir kamuoyu baskısı olduğu ve yeni bir anayasa yapma iradesinin ağırlıklı bir şekilde hissedildiği durumlarda başarıya ulaştığı bilinmektedir.

Ülkemizde de yeni bir Anayasa'nın yapım çalışmalarının sürdüğü bu dönemde sözlerime "yeni ve sivil" bir anayasa beklentimizi dile getirerek devam etmek istiyorum. Aslında, 150 yıllık Anayasa geleneğimiz ve yaşadığımız bunca tecrübe, bunu çoktan mümkün kılabilirdi.

Memnuniyetle ifade etmeliyim ki; Türkiye Büyük Millet Meclis'inde temsil edilen siyasi partilerin ortak iradeleriyle 19 ay önce kurulmuş olan Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun bizatihi kuruluş şekli güçlü bir uzlaşma iradesini yansıtmaktadır. Komisyonun çalışmaları sürdükçe, daha çok alanda uzlaşmaya varıldığını, konular tartışıldıkça farklı görüşlerin belli noktalarda buluşabildiğini görüyoruz. Anlaşma iradesi, uzlaşma niyeti ve yumuşak bir üslupla, daha çok mesafe kat edilebileceğine inanıyoruz. Bu nedenle, Komisyonun kamuoyunda tecelli etmiş olan yeni anayasa yapım iradesine ve beklentilere uygun olarak, uzlaşma alanını genişletmesini, sonuç alınacağı umudunu arttıracak ve kendisine zaman kazandıracak bir üretkenlikle çalışmalarına devam etmesini arzu ediyoruz.

Nitekim, Uzlaşma Komisyonunun, çalışmalarında, asker-sivil ilişkilerinde ve din ve vicdan özgürlüğü konularında mesafe kat edilmiş olması son derecede umut verici gelişmelerdir. Keza, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin başkanlık sistemine ilişkin önerilerini geri çekebileceklerine yönelik açıklamaları da bu bakımdan önemli bir uzlaşma çabası örneğidir.

Ayrıca, terör ve şiddeti kalıcı olarak ortadan kaldırarak yeni anayasa çalışmalarının toplumsal barış ve huzur ortamında yapılmasını sağlayacak çok önemli bir çözüm süreci içerisindeyiz. Bu süreci, aynı zamanda demokratikleşme evresinin önemli bir aşaması ve Kürt meselesinin çözümüyle birlikte adil ve kapsayıcı bir kalkınma hamlesinin başlangıç unsuru olarak görüyor ve destekliyoruz.

Şiddet ve terör ortamının bir daha geri dönüşü olmayacak şekilde ülke gündeminden çıkabilmesi için kalkınma ve demokrasi başlıklarında çaba sarf etmek tüm toplum kesimlerinin ve kurumlarının ortak sorumluluğudur.

Bu bilinçle ve bu sorumluluktan hareketle TÜSİAD olarak, çözüm sürecinin iktisadi ayağının güçlendirilmesi ve sahiplenilmesi amacıyla terör ortamından her bakımdan ağır zarar görmüş bölgeyi temsilen Cizre'de bir iş dünyası zirvesi gerçekleştirmeyi planlamaktayız. Zirvede, çözüm sürecinin ekonomi üzerinde beklenen etkileri ele alınacak, bölgenin iktisadi olarak süratle kalkınması yönünde atılabilecek adımlar bölgenin iş dünyası temsilcileriyle birlikte

değerlendirilecek ve bölgede bir yatırım hamlesine başlangıç olabilecek projeler açıklanacaktır.

Çözüm sürecine bağlı olarak, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları ülkemizin notunu "yatırım yapılabilir" seviyeye yükseltmişlerdir. Çözüm sürecinin bölgede yaratacağı normalleşme, öncelikle hizmetler sektörü olmak üzere, süratle tüm sektörlerde bir hareketlilik yaratacak, kamu kaynaklarının çok daha verimli kullanımı mümkün olacak ve belki de bu süreç, bölgesel kalkınmışlık farklarının giderilmesi yanında, küresel kriz ile mücadelede Türkiye ekonomisine önemli bir destek sağlayacaktır. Nitekim bazı ön çalışmalar göstermektedir ki, bölge ekonomisinin yeniden sağlıklı bir büyüme dönemine girmesiyle orta-uzun dönemde Türkiye ekonomisinin potansiyel büyümesi yaklaşık 1 puan artacaktır.

Değerli Konuklar,

Küresel krizin gerçekleştiği 2009 yılını bir tarafa bırakırsak, Türkiye ekonomisi son on yılın en düşük seviyeli büyüme evresine girdi. Hiç şüphesiz, dış tasarruf ihtiyacını sınırlamak amacıyla başarıyla uygulanan talep daraltıcı politikalar düşük büyümenin en önemli unsuru. Ancak öte yandan 2,2'lik 2012 büyümesinin temel olarak dış talebe bağlı olarak elde edildiğini düşünürsek ve dış ekonomik koşullarda herhangi bir düzelme olmadığını da dikkate alırsak Türkiye ekonomisi başarılı ve takdir edilmesi gereken bir makro uyum sağladı diyebiliriz. Bu aşamada hem akılcı para politikalarını, hem de aktif dış ticaret politika tercihlerinin etkili olduğunu ve başarılı sonuçlar alındığını belirtmek gerekiyor. Özellikle, ihracatta ürün ve pazar çeşitlenmesi suretiyle elde edilen başarının umutları arttırdığını ifade etmek gerekir.

Son yıllarda, makro istikrarı yani fiyat istikrarını, finansal istikrarı ve mali disiplini titizlikle gözeten ihtiyatlı, koordinasyonu güçlü ve etkili bir makro politika yönetimine şahit olduk. Bu başarı, Türkiye'nin orta vadede ihtiyaç duyduğu yapısal dönüşüm için çok değerli bir fırsat alanı yarattı.

Hükümet bu alanı çok iyi değerlendirdi ve başta yeni teşvik sistemi olmak üzere benimsediği politikalarla güçlü ve etkili stratejik adımlar attı.

Bu çabaların sonucunda makro uyum sağlandı, yani büyümenin finansmanı problemini mevcut dönem için hallettik, ancak yavaş geliştiğini gözlemlediğimiz dış ekonomik koşullar yeni dönemde bize yardımcı olamayacak. Bu durumda sınırlı iç talep ile bir defa daha potansiyel büyümenin altında kalabilme riskimiz var, ya da yüksek büyüme amacıyla talep koşullarını gevşetip yeniden dış tasarruf engeline takılabiliriz.

Oysa ki bu kısır döngünün kırılabilmesi ve Türkiye'nin bu sene yüzde 4 civarında bir büyümeyi yakalaması yönündeki beklentimiz devam etmektedir, ancak bu büyümeyi elde etmenin koşulları vardır ve bu koşullar, yani arz yönlü mikro politikalar, aynı zamanda uzun dönemli yüksek büyümenin de temel unsurlarıdır.

Ana başlıklar itibariyle bu mikro reform dizisini şu şekilde sıralayabiliriz:

Nitelikli işgücüne sahip olmak,
AB'nin yarısı düzeyinde olan ortalama eğitim süresini yükseltmek,
Eğitimde analitik yeteneği geliştirecek olan fen ve matematik alt yapısını güçlendirmek,
AR-GE ve inovasyon kapasitesini artırıcı politikalar geliştirmek,
yenilikçiliği, buluş ve fikri haklar kültürünü ve girişimciliği özendirmek,
ücret dışı işgücü maliyetlerini en aza indirmek,
enerji piyasalarında liberalleşmeyi sağlamak,
anlaşılabilir, öngörülebilir, adil ve üretimi destekleyen bir vergi sistemi oluşturmak,
kayıt dışı ekonomiyle kıyasıya mücadele etmek
tüm üye tahlillerimizde açık ara bir numaralı sorun olarak önümüze çıkan HUKUK
GÜVENLİĞİNİ tesis etmek

Diyebilirsiniz ki bu konularda hiçbir şey mi yapılmıyor? Evet yapılıyor, önemli çabalar sarf ediliyor, YOİKK ve Sanayi Stratejisi bu alanın iyi örnekleri, ancak önümüzde kat edilecek önemli mesafeler olduğunun da altını çizmek isterim.

Başbakan Yardımcımız Sayın Ali Babacan da geçtiğimiz günlerde yapısal reformların önemine işaret etti; bu saydığımız yapısal reform alanlarında mesafe kat edemez isek, işbirliği içinde bu zor alanlara akılcı çözümler bulamaz isek, yıllarca cari işlemler açığı finansmanı konuşuyor oluruz, düşen cari açığa sevinir, artan cari açığın derdine düşeriz...

Değerli Konuklar,

Türkiye'nin AB üyelik süreci hem şu ana kadar değindiğim iktisadi kalkınma sürecimiz açısından hem de demokratikleşme süreci açısından önemli bir referans noktasıdır. Nitekim geçmişte AB süreci, insan hakları, temel hak ve özgürlükler gibi başlıklarda hızlı ilerlemenin sağlanmasında önemli bir işlev görmüştür. Aynı şekilde, mikro reform alanında da önemli bir yol haritası niteliğindedir. Bu yıl İrlanda'nın Konsey Başkanlığı döneminde "Bölgesel Politikalar" başlığının açılması ile AB sürecinin yeni bir ivmelenme kazanmasını umut ediyoruz.

Gerek bazı AB üyelerinin Türkiye'ye yönelik olumsuz tavırları gerekse AB'nin yaşadığı siyasi ve ekonomik krizi aşmakta çok zorlanması, kamuoyunda Brüksel'in bir cazibe merkezi olmaktan uzaklaştığı hissiyatını doğurmuş olabilir. Biz ise bu krizin son tahlilde yeni bir Avrupa yapılanmasının tohumlarını içinde barındırdığı kanısındayız. TÜSİAD olarak, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecinin peşini bırakmak niyetinde değiliz.

Bildiğiniz gibi bu dönem AB ile ilgili çalışmalarımızı yoğunlaştırıyoruz; bu sene ve önümüzdeki yıla yayılacak şekilde, TÜSİAD'ın girişimiyle muadil örgütlerimiz, Almanya BDI ve İngiltere CBI ile "AB'nin Yeni Mimarisi, AB Nasıl Küresel Rekabette Atılım

Yapar?" başlığını her ülkenin saygın düşünce kuruluşlarının katılımıyla ele alıyoruz. Bu çalışma, hiç şüphesiz, hem AB'nin geleceği ve yeniden yapılanma ihtiyacına ışık tutacak hem de, genişleme süreci de dahil olmak üzere AB'nin karşı karşıya kaldığı makro ve mikro reform alanlarını tespit edecektir. Böylelikle, Türkiye ve Türk İş Dünyası bu yeniden yapılanma sürecinin fonksiyonel bir parçası haline gelecek ve Türkiye'nin AB'ye tam üyelik perspektifini gerçekleştirme amacına katkı sağlanabilecektir. Bu proje çerçevesinde Haziran ayında Berlin'de başlayacak seminerler serisini 2014 yılında İstanbul'da tamamlayacağız.

Önümüzdeki aylarda müzakereleri başlayacak olan ve dünya ekonomisinin yarısını oluşturan ABD-AB arasında planlanan serbest ticaret anlaşması süreci veya yeni adıyla Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTYO), küreselleşme sürecinin bütün hızıyla ilerlediğinin en önemli göstergesi ve eğer kurumsallaşabilirse dünya katma değerinin yarısını yaratan bir ekonomik yapı olacaktır.

Türkiye'nin Gümrük Birliği içinde olmasına rağmen serbest ticaret anlaşmalarına taraf olamaması ekonomimiz için fazlasıyla mağduriyet yaratmıştır. Ancak Türkiye'nin, bu önemli anlaşmanın hiçbir şekilde dışında kalamayacağını tüm dostlarımıza ve öncelikle iş dünyası muhataplarımıza açıklıkla anlattık ve önemli destek gördük. Türkiye hem AB üyelik sürecini güçlendirebilecek hem de Gümrük Birliği'nden doğan haklarını koruyabilecektir. İncancımız ve çalışmalarımız bu yöndedir.

Ayrıca, Brookings Enstitüsü'nde başlattığımız TÜSİAD Türkiye programının desteği, Washington ve Brüksel temsilciliklerimizin çalışmaları ve bu amaca yönelik olarak oluşturduğumuz görev gücünün çabaları ile Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı sürecinin Türkiye'yi içine alacak şekilde gelişmesini sağlama kararlılığını hiçbir zaman bırakmayacağız. Görüş Dergisinin son sayısında da bu konuyu derinlemesine ele aldık.

Değerli Konuklar,

Bölgemizdeki istikrarsızlıklara baktığımızda demokratik, laik bir hukuk devleti olmanın, olabilmenin önemini ve değerini daha iyi anlıyoruz. Bizim korumamız gereken özelliklerimiz bunlardır. Türkiye'yi küresel düzlemde değerli kılan da bu özellikleridir.

Suriye başta olmak üzere çok temel aksaklıklarla süren Arap Baharı süreci Türkiye'nin bu özellikleriyle bölgede referans ülke olma sıfatını teyit etmektedir. Suriye'deki iç savaşın bir uzantısı olduğu anlaşılan Reyhanlı'daki bombalı saldırı bir insanlık suçu, kalles bir terör eylemidir. Ve maalesef bu gibi saldırılar, bu bölgenin alışlagelmiş siyasi mesaj verme yöntemidir. Türkiye'nin istikrarını bozmak ve itibarını sarsmaktan başka hiçbir amacı olmayan bu tür girişimlere karşı gerekli tedbirlerin alınması, diplomatik adımların atılması, suçluların adalete teslim edilmesi ve her türlü muhtemel zafiyetle ilgili, kamuoyunun bilgilendirilmesi en temel beklentimizdir. Türkiye mezhep nefreti üzerine kurulu bir jeopolitik oyunun içine çekilmemeli, ancak insani yardım tutumunu da sürdürmelidir.

Değerli Konuklar,

Türkiye markası son yıllarda önemli bir itibar artışı sağlamıştır. Elde ettiğimiz bu itibarın korunması, ülke içinde ve dışında, bütün muhataplara verilen sözlerin ve vaatlerin arkasında durulmasını, yasal çerçevenin istikrarını, uygulamaların tarafsızlığını ve öngörülebilirliğini, hukukun üstünlüğünü, ve son olarak da vergi dahil tüm yatırım ve iş yapma ortamı konularında evrensel standartların tutturabilmesini gerektirir.

Bu nedenle doğru bildiklerimizi, gördüklerimizi söyleyerek bilgi birikimimizi paylaşarak ülkenin meselelerini çalışıyor ve itibarını geliştirmek için tartışma ortamını zenginleştirmeye gayret ediyoruz. Bu çabaları her platformda ülkemize karşı sorumluluğumuzun bilinci ile sürdürmekteyiz ve devam edeceğiz.

Değerli Konuklar,

İçinde bulunduğumuz dönem, terör ve şiddetin gölgesinde olmaksızın yeni ve sivil bir anayasanın yapılabilmesine, terör ve şiddet ortamının kökten çözülerek kalkınmanın istikrarla sürdürülebilmesine olanak sağlayabilecek çok özel bir durumdur. Bu özel durumun bir fırsat penceresine dönüştürülmesi bizlerin elindedir. Yapmamız gereken ön yargılarımızı bir tarafa bırakıp daha fazla konuşmak, birbirimizi dinlemek, eleştirilere tahammül etmek ve iktidarıyla, muhalefetiyle, tüm toplum olarak şiddet dilini tamamen terk etmektir. sevgiyi, saygıyı ve hoşgörüyü hakim kılmaktır.

“Siyasi önderler ve gücü elinde tutanlar savaş dilini değil, barış dilini tercih ederek kalplerin yumuşamasına katkı sunmalıdır. Zira, gücü elinde tutanlar sevgi ve merhamet duygularını içinde barındıran ‘ana yürekli olmaya herkesten daha çok zorunludurlar. Demokrasinin, kutsal kitapların ve tüm öğretilerin insanlığa sunmaya çalıştığı sevgi, hoşgörü ve uzlaşma kültürünü ancak bu yüreklerde yetiştirebiliriz.” Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlayarak huzurlarınızdan ayrılırken, kürsüye bu sözlerin sahibi olan Anayasa Mahkemesi Başkanımız Sayın Haşim Kılıç'ı davet ediyorum.